

Гарант ОПП,
Директор ННІП НУ «ОМА»

к.техн.н., проф.

Колегаєв М.О.

**ВІДОМОСТІ
ПРО САМООЦІНЮВАННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ**

«Управління судновими технічними системами і комплексами»

271 Річковий та морський транспорт

Загальні відомості

3. Загальна інформація про освітню програму, яка подається на акредитацію

*Назва ОП	Управління судновими технічними системами і комплексами
*Цикл (рівень вищої освіти)	Бакалавр
*Галузь знань	27 Транспорт
*Спеціальність	271 Річковий та морський транспорт
Спеціалізація (за наявності)	271.02 Управління судновими технічними системами і комплексами
*Вид освітньої програми	освітньо-професійна програма
*Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	повна загальна середня освіта, на базі ОКР молодшого спеціаліста, фахового молодшого бакалавра, молодшого бакалавра
*Термін навчання на освітній програмі	Тривалість програми – 4 роки за очною денною формою навчання та 4років 6 місяців за заочною формою навчання
*Форми здобуття освіти на ОП	Очна денна, заочна
*Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	Навчально-науковий інститут інженерії, кафедра суднових енергетичних установок

Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	Кафедри навчально-наукового інституту інженерії: кафедра суднових допоміжних установок і холодильної техніки, кафедра суднової теплоенергетики, кафедра безпеки життєдіяльності, кафедра технології матеріалів і судноремонту, кафедра теоретичної механіки, кафедра англійської мови №3. Кафедри навчально-наукового інституту автоматики та електромеханіки: кафедра вищої математики, кафедра фізики і хімії, кафедра електрообладнання і автоматики суден, кафедра морського радіозв'язку, кафедра електричної інженерії та електроніки, кафедра автоматизації суднових енергетичних установок, кафедра теорії автоматичного управління і обчислювальної техніки. Кафедри навчально-наукового інституту морських перевезень та технологій: кафедра теорії і устрою судна. Кафедри навчально-наукового інституту морського права та менеджменту: кафедра загальноправових дисциплін, кафедра економічної теорії та підприємництва на морському транспорті, кафедра морського права, кафедра українознавства, кафедра філософії.
*Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	Передбачає
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	Вахтовий механік суден з машинним відділенням, що обслуговується традиційно або періодично не обслуговується, з головною руховою установкою потужністю 750 кВт або більше (за наявності необхідного стажу плавання; відповідно до вимог правила ПП/1 додатка до Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками)
*Мова (мови) викладання	Українська, англійська
*ГПБ гаранта ОП	Колегаєв Михайло Олександрович
*Посада гаранта ОП	Директор навчально-наукового інституту інженерії

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Існування річкового та морського транспорту неможливе без кваліфікованих кадрів, що виконують обов'язки осіб командного (керівного) складу, зокрема - суднових механіків. Саме тому, 7 червня 1944 року створене «Одеське вище морехідне училище» (ОВМУ) і саме з цього ж часу розпочалася підготовка суднових інженерів-механіків з вищою освітою, для забезпечення морськими інженерами-механіками українських судноплавних компаній, таких як Чорноморське морське пароплавство, «Антарктика», Українсько-Дунайське пароплавство та ін., провідних українських морських торговельних портів Одеси, Іллічівська, Херсона, Миколаєва, Севастополя, Південного та інших., і така підготовка безперервно продовжується і до сьогодення (<http://surl.li/psvi>).

Протягом свого існування заклад вищої освіти змінив назву кілька разів: Одеське вище морехідне училище (1944-1958 роки); Одеське вище інженерне морське училище (1958-1991 роки); Одеська державна морська академія (1991 – 2002 роки); Одеська національна морська академія (ОНМА) (2002 – 2015 роки); Національний університет «Одеська морська академія» (2015 по теперішній час).

У незалежній Україні перший випуск суднових механіків був здійснений Одеською державною морською академією у січні 1992 року. Стрімкий розвиток українського суспільства у бік Європейського Союзу та імплементація у вищу освіту України основних законів та директив Європейської освіти, сприяли тому, що Національний університет «Одеська морська академія» впровадив у освітню діяльність ступеневу освіту: з 1995 року почалася підготовка фахівців за рівнем бакалавр з кваліфікацією бакалавр суднової енергетики за напрямом підготовки 1003 «Судноводіння та енергетика суден». З 2004 року підготовка суднових механіків формується за відповідними галузевими стандартами вищої освіти щодо підготовки плавального складу суден річкового та морського флоту, розробниками яких були провідні фахівці Національного університету «Одеська морська академія»:

- Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра: Галуzeвий стандарт вищої освіти для напряму підготовки 1003 «Судноводіння і енергетика суден» / Міусов М.В., Горб С.І., Голубев В.К., Колегаєв М.О., Павленко Б.О., Білий В.Н. – Київ, 2004. (Затверджено Наказом МОН України від 22.06.2004р. №512);

- Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра: Галуzeвий стандарт вищої освіти для галузі знань 0701 «Транспорт і транспортна інфраструктура» напряму підготовки 6.070104 «Морський та річковий транспорт». / Міусов М.В., Захарченко В.М., Колегаєв М.О. та ін. – Одеса, 2012. (Затверджено МОН України та Інститутом інноваційних технологій та змісту освіти 21.09.2012р.);

- Стандарт вищої освіти України. Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти. Галузь знань - 27 Транспорт, спеціальність - 271 Річковий та морський транспорт. Затверджений Наказом МОН України від 13.11.2018 р. №1239 (далі – Стандарт).

Розвиваючись, відповідно до вимог сучасного річкового та морського транспорту України та Світу, освітньо-професійна програма змінила назву з «Експлуатація суднових енергетичних установок» (з 1997 року до 2019 року) на «Управління судновими технічними системами і комплексами» (з 2019 року) після Затвердження Стандарту (Наказ МОН України від 13.11.2018 р. №1239) та «Переліку спеціалізацій підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 271 «Річковий та морський транспорт», за якими здійснюється формування та розміщення державного замовлення» (Наказ МОН України від 01.02.2019 р. № 112). З 2020 року спеціальність 271 «Річковий та морський транспорт» включена до Переліку спеціальностей, здобуття ступеня освіти з яких необхідне для доступу до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання (Наказ МОН України від 22.05.2020 № 673). Разом із розвитком світового торговельного морського флоту, змінами стандартів вищої освіти та міжнародних вимог до підготовки плавального командного складу суден розвивалася та удосконалювалася й освітньо-професійна програма підготовки суднових механіків. З 2011 року розвиток освітньо-професійної програми (ОПП) здійснюється відповідно Державній політиці у галузі вищої освіти згідно "Концептуальним засадам та напрямкам розвитку вищої освіти в Україні".

З 01.09.2016 року було розпочато реалізацію освітньо-професійної програми за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за спеціальністю 271 «Річковий та морський транспорт» за спеціалізацією «Експлуатація суднових енергетичних установок», яка була погоджена з Міністерством освіти і науки України та Міністерством інфраструктури України і затверджена Вченою радою НУ «ОМА» 27.04.2017 р. Після введення в дію Стандарту вищої освіти у 2018/2019 навчальному році ОПП була переглянута за результатами моніторингу та на відповідність Стандарту, змінена назва спеціалізації на «Управління судновими технічними системами і комплексами» й після громадського обговорення затверджена на засіданні Вченої ради НУ «ОМА» 25.04.2019 р. протоколом №7 (введена в дію з 01.09.2019 р.).

У 2019/2020 навчальному році ОПП знов за результатами моніторингу була переглянута у зв'язку зі змінами у Національній рамці кваліфікації України та потребою врахувати в ОПП рекомендації Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. Після обговорення зі стейкхолдерами переглянута ОПП була затверджена (протокол вченої ради Національного університету «Одеська морська академія» №8 від 28.05.2020 р.) та введена в дію наказом ректора з 01.09.2020 р.

На протязі всієї історії підготовки дипломованих суднових механіків, високий рівень ОПП та її відповідність міжнародним вимогам, неодноразово підтверджувався українськими та міжнародними кваліфікаційними організаціями. У 2018 році НУ «ОМА» пройшов інспекційну перевірку Європейського агентства з морської безпеки (EMSA – European Maritime Safety Agency), що підтвердила високий рівень надання освітніх послуг, якісну систему екзамнування, високий рівень спеціального обладнання і тренажерів, високу кваліфікацію викладачів та інструкторів НУ «ОМА». Також у 2018 році [освітня програма була акредитована Інститутом морської техніки, науки та технологій Великобританії](#) (IMarEST - Institute of Marine Engineering, Science and Technology, Лондон) (Сертифікат від 06.07.2018) на міжнародний еквівалент MRes (Graduate Specialist Diploma), що свідчить про те, що система підготовки за спеціалізацією відповідає вимогам стандартів професійної компетентності інженерів у [Інженерній раді Великобританії](#) (Engineering Council). Ця акредитація дозволяє випускнику ОПП, після набуття практичного досвіду, отримати професійну реєстрацію у якості дипломованого інженера (CEng), що відкриває широкі можливості кар'єрного росту на міжнародному просторі праці.

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

Цілі:

Комплексна підготовка фахівців, конкурентоспроможних на світовому морському ринку праці, здатних поєднувати професійну діяльність в морській галузі з потребами глобалізованого суспільства, національної культури і особистісною творчою самореалізацією, що забезпечить гідне працевлаштування через набуття здобувачами вищої освіти знань, розумінь, умінь та інших компетентностей, необхідних для: зайняття посад осіб командного складу морських та річкових суден; роботи на підприємствах, установах та організаціях, що забезпечують експлуатацію флоту; продовження навчання на другому рівні вищої освіти.

Унікальність:

- дозволяє здобувачам отримати підготовку згідно вимог стандартів компетентності, встановлених правилами III/1, III/2, VI/1, VI/2, VI/3, VI/4, VI/6 Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками (ПДНВ-78) та отримати відповідні сертифікати;
- дозволяє виконати вимоги щодо практичної підготовки за правилом III/1 ПДНВ-78, здобути необхідний стаж плавання й досвід щодо виконання обов'язків вахтового механіка (інженера) протягом проходження практики на морських суднах баз практик;

- дозволяє отримати підготовку за освітньою програмою англійською мовою;
- надає випускникам перспективи кар'єрного і особистісного зростання через працевлаштування на судах провідних судноплавних компаній (агентств), з якими укладені договори, а також через отримання професійної реєстрації в Інституті морської техніки, науки і технології (IMarEST).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Цілі ОП цілком відповідають місії та стратегії ЗВО, які зазначені у документі «[Стратегія Національного університету «Одеська морська академія»](#)», в якому зазначено, що діяльність НУ «ОМА» спрямована «на розвиток вищої морської освіти в Україні та світі на умовах національних, європейських і міжнародних стандартів підготовки моряків», а також «планує роботу і забезпечує відповідність послуг, що надаються, вимогам міжнародних конвенцій (ПДНВ-78 і СОЛАС-74 з поправками), законодавчим та нормативно-правовим актам України, які регулюють процес освітньої, наукової, господарської діяльності та дипломування моряків». ОП забезпечує виконання місії та стратегічної мети НУ «ОМА» щодо створення «науково-освітнього центру третього тисячоліття, який відповідає статусу національного і світового лідера у сфері інноваційної морської освіти, науки та технології», «задоволення потреб громадян України та інших держав в якісній морській освіті, індикаторами якої є привабливий імідж і позитивна репутація університету, високий рівень професійної культури, конкурентоспроможність фахівців на світовому ринку праці, гідне працевлаштування в суспільстві, що постійно змінюється, перспективи кар'єрного і особистісного зростання протягом життя».

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП:

здобувачі вищої освіти та випускники програми

Здобувачі вищої освіти мають поширені можливості щодо висловлювання власних інтересів та пропозицій щодо формування та внесення змін у ОП: через представників курсантської ради, що входять до складу вчених рад інституту; через заповнення форми, розміщеної на сайті НУ«ОМА» [Освітні програми](#), через скриньку для звернень, що розміщена у директораті Навчально-наукового інституту інженерії, через здобувача-члена робочої (проектної) групи з ОП (п. 4.3 [Положення про освітні програми і навчальні плани \(зі змінами\)](#)), під час анонімного опитування ([Анкета курсантів 1-2 курсів](#), [Анкета курсантів 3-4 курсу](#), [Анкета випускників](#)) при проведенні щорічного моніторингу (п. 4.4 [Положення про освітні програми і навчальні плани \(зі змінами\)](#)).

Під час формування цілей ОП були враховані інтереси здобувачів з питань: досягнення високого професійного рівня підготовки, необхідного для кар'єрного та особистісного розвитку; послідовності вивчення дисциплін; організації практичної підготовки; перегляду та розроблення навчально-методичного забезпечення. Результати навчання ОП сформульовані згідно [Стандарту вищої освіти](#) та забезпечують формування фахової підготовки. Для забезпечення комплексної підготовки здобувачів сформульовані результати навчання РН1, РН2, РН3, РН4, РН5, РН6 та РН12, що формують загальні компетентності необхідні для набуття якісної вищої освіти.

<i>роботодавці</i>
Інтереси роботодавців враховані за результатами відгуків на ОП та наданих пропозицій. Протягом існування ОП роботодавцями, з якими університетом підписано договори, були надані пропозиції щодо підвищення якості підготовки курсантів з англійської мови, підготовки курсантів з питань безпеки, щодо внесення змін у послідовність вивчення дисциплін з метою надання початкової фахової підготовки для можливості проходження плавальної практики на суднах іноземних судновласників після другого курсу. Пропозиції та відгуки були отримані від роботодавців-членів робочої (проектної) групи та від інших роботодавців, зокрема: В.Шипс, Коламбія Шипменеджмент Україна, Марлоу Навігейшн Україна, Стафф Центр та ін. Для забезпечення зворотного зв'язку з потенційними роботодавцями передбачена форма для надання пропозицій, що розміщена на сайті Освітні програми, здійснюється листування з роботодавцями, проводяться зустрічі та опитування (Анкета для роботодавців) при проведенні щорічного моніторингу ОП. Також враховуються зауваження, що висловлені у звітах голів екзаменаційних комісій, в якості яких залучаються представники роботодавців, за результатами проведення форумів (https://etc-odessa.com/), конференцій, круглих столів, виставок, тощо.
<i>академічна спільнота</i>
Інтереси академічної спільноти враховані шляхом: участі викладачів в анонімному опитуванні при проведенні щорічного моніторингу (Анкета викладачів); обговорення проектів ОП та результатів моніторингу ОП на засіданнях кафедр та вченої ради, за результатами яких надаються пропозиції щодо покращення змісту та організації забезпечення освітнього процесу за ОП; включення до складу робочих (проектних) груп з розробки та моніторингу ОП провідних науково-педагогічних / педагогічних працівників; періодичне формування робочих груп викладачів для аналізу якості та ефективності реалізації ОП; проведення аналізу ОП інших вітчизняних та іноземних закладів вищої освіти, що здійснюють підготовку командного плавального складу морських суден; впровадження викладачами в освітній процес власного досвіду, опанованих сучасних методів і засобів навчання та інноваційних технологій протягом підвищення кваліфікації (стажування) в організаціях та установах морської галузі в Україні та за кордоном; забезпечення права викладачів на академічну свободу, академічну мобільність, обираючи методів та засобів навчання, що забезпечують високу якість освітнього процесу, на саморозвиток та співробітництво з вітчизняними та іноземними організаціями, установами та закладами вищої освіти.
<i>інші стейкхолдери</i>
Врахування інтересів інших стейкхолдерів здійснюється через використання в освітньому процесі тренажерного обладнання для спеціалізованої підготовки здобувачів вищої освіти – з 2016 року використовується повномасштабний тренажер машинного відділення фірми Kongsberg K-Sim UA32123A SOW Touch ECR з головним двигуном Wartsila RT-Flex; з 2011 року – тренажер суднової дизельної установки Transas Marine ERS-4000. Також інтереси та пропозиції інших стейкхолдерів висловлюються на відкритих зустрічах абітурієнтів та їх батьків с представниками університету під час проведення профорієнтаційної роботи.

Продemonструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

Сучасні тенденції розвитку спеціальності 271 «Річковий та морський транспорт» та морського ринку праці визначаються зростанням кількості та тоннажності морського торгового флоту (на сьогодні морський торговий флот налічує близько 50000 морських суден, які забезпечують здійснення 75% світових вантажоперевезень), впровадженням нових типів суднового енергетичного обладнання, спрямованого на енергозбереження та екологічну експлуатацію морського транспорту. Все це потребує забезпечення підготовки конкурентоспроможних високопрофесійних суднових механіків, які здатні забезпечити надійну та безпечну роботу сучасного суднового обладнання та систем. Вимоги до підготовки таких фахівців визначені стандартами компетентності, встановленими правилами III/1, III/2 Міжнародної конвенції ПДНВ-78, виконання яких забезпечується цілями ОП. Для реалізації цих цілей підготовка здобувачів за ОП враховує рекомендації Міжнародної морської організації (ІМО) щодо змісту програми підготовки, що викладені у Типових (модельних) навчальних курсах ІМО 7.04 та 7.02, а програмні результати навчання забезпечують виконання вимог ПДНВ-78 та спрямовані на підготовку суднових механіків, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері суднової інженерії, що передбачає застосування теорій і методів наук про устрій судна, механічну та електричну інженерії, експлуатацію та ремонт засобів транспорту, управління ресурсами та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Продemonструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

В Одеській області зосереджена велика кількість морських портів України, зокрема Одеський морський торговельний порт, Морський торговельний порт «Південний», Морський торговельний порт «Чорноморськ», Миколаївський морський торговельний порт та ін. Філіали та агентства більш ніж 100 українських та іноземних судноплавних компаній розміщені у Одеському регіоні та забезпечують постійне працевлаштування випускників НУ «ОМА» на посади командного плавального складу морських суден. Цілі ОП та програмні результати навчання РН7÷РН62 забезпечують підготовку суднових механіків відповідно до вимог стандартів компетентності, встановлених професійним стандартом - Кодексом з підготовки і дипломування моряків та несення вахти, з поправками, який є додатком до Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками.

Продemonструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

Під час формування цілей та результатів навчання був врахований досвід іноземних закладів вищої освіти, таких як Гдинська морська академія (Польща) <https://umg.edu.pl/en/>, Клайпедський університет (Литва) <https://www.ku.lt/jtgmf/>, Литовська морська академія (Литва) <https://www.lajm.lt/en/studies.html>, Батумська державна морська академія (Грузія) <https://bsma.edu.ge/index.html?lang=en>, Латвійська морська академія (Латвія) <https://www.iccnovar.com/latvijska-morska-akademija/>. Аналіз виявив, що сучасні тенденції підготовки фахівців морської галузі спрямовані на розвиток компетентностей, пов'язаних з менеджментом та маркетингом у морегосподарському комплексі, тому для формування індивідуальної освітньої

траєкторії здобувачів передбачені вибіркові освітні компоненти, що дозволяють отримати такі компетентності. Конкурентоздатність ОП забезпечується: наданням здобувачам можливості отримати у повному обсязі плавальний стаж, необхідний для отримання професійної кваліфікації – з першого року навчання та протягом всього терміну навчання за ОП, наявністю великої кількості баз практики (близько 120 компаній та 5 морських портів), з якими укладені договори; можливістю обирати обсяг та зміст практичної підготовки; можливістю обирати вибіркові дисципліни з інших ОП першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 271 «Річковий та морський транспорт», що реалізовані у НУ «ОМА», за спеціалізаціями «Навігація і управління морськими суднами» та «Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики».

Продemonструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)

ОП розроблена відповідно до Стандарту вищої освіти України для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для спеціальності 271 «Річковий та морський транспорт», затвердженого наказом Міністерства освіти та науки України від 13.11.2018 р. №1239. За Стандартом зміст освіти за ОП повинен забезпечувати набуття інтегральної компетентності «Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері суднової інженерії, що передбачає застосування теорій і методів наук про устрій судна, механічну та електричну інженерії, експлуатацію та ремонт засобів транспорту, управління ресурсами та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов», що забезпечується освітніми компонентами трьох циклів, які комплексно охоплюють предметну область визначену Стандартом для спеціалізації «Управління судновими технічними системами і комплексами»:

- цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки, що дозволяє досягти результатів навчання, які формують загальні компетентності;
- цикл математичної та природничо-наукової підготовки – дозволяє отримати концептуальні знання та розуміння, необхідні для набуття спеціальних компетентностей;
- цикл професійної та практичної підготовки – забезпечує досягнення результатів навчання для набуття загальнофахових та спеціальних (фахових) компетентностей, а також загальних компетентностей, що формують здатність здобувачів до вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми, приймати та реалізовувати управлінські рішення в повсякденних і в критичних умовах та формують культуру безпеки.

ОП передбачена практична підготовка в обсязі, необхідному для набуття освітньої та професійної кваліфікації суднового механіка і отримання робочого диплома (сертифікату компетентності) механіка третього розряду, для подальшої професійної діяльності на посадах командного складу морських суден. Здобувач має можливість самостійно обирати вид практичної підготовки та зміст кожного виду плавальної практики відповідно до програми виробничої практики.

Освітні компоненти ОП забезпечують вимоги Стандарту щодо формування компетентностей, необхідних для працевлаштування випускників на суднах та підприємствах річкового та морського транспорту на посадах, вказаних у Стандарті.

У ОП дотримана відповідність Стандарту щодо:

- форм та методів викладання, оцінювання та атестації здобувачів вищої освіти, вимогам професійного стандарту;
- виконання вимог до системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема

відповідності кадрового, навчально-методичного, інформаційного та матеріально-технічного забезпечення ОП ліцензійним вимогам, здійснення моніторингу та періодичного перегляду ОП, дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу та ін.) щодо її відповідності стандартам якості, встановленим правилом І/8 ПДНВ-78 – забезпечено сертифікацією освітньої діяльності НУ «ОМА» незалежною організацією ТОВ «Бюро Верітас Сертифікейшн Україна» відповідно до в

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

Стандарт наявний

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?	240 кредитів ЄКТС
Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?	179 кредитів ЄКТС
Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?	61 кредит ЄКТС
<i>Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?</i> Зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності 271 «Річковий та морський транспорт» спеціалізації «Управління судновими технічними системами і комплексами». ОП спрямована на здобуття знань, умінь, навичок та досвіду з управління експлуатацією суднових технічних систем та комплексів, які необхідні для виконання професійних обов'язків на судах та плавбазах для забезпечення управління експлуатацією суднових технічних систем та комплексів. Освітні компоненти ОП за змістом та обсягом дозволяють розкрити теоретичний зміст предметної області, передбачений Стандартом в межах спеціалізації з урахуванням рекомендацій Міжнародної морської організації стосовно змісту та обсягу освітніх компонентів, що викладені у Типових (модельних) курсах ІМО 7.04 та 7.02. Теоретичний зміст, який базується на теоріях устрою судна, автоматичного управління, надійності, механічній інженерії, електричній інженерії; захисту навколишнього середовища, оцінювання ризиків та прийняття рішень, протиаварійного управління, управління ресурсами, викладається у дисциплінах циклу математичної та природничо-наукової підготовки (такі як «Вища математика», «Запобігання забрудненню морського середовища з суден», «Нарисна геометрія та інженерна графіка», «Теоретична та прикладна механіка», «Фізика», «Інформаційні технології», «Технічна хімія», «Опір матеріалів») та частково циклу професійної та практичної підготовки, зокрема «Технологія матеріалів і ремонт суднового обладнання», «Термогідродинамічні процеси», «Теорія та засоби управління судновими енергетичними установками», «Суднова холодильна техніка». За структурно-логічною послідовністю вивчення освітніх компонентів ці дисципліни передують освітнім компонентам циклу професійної та практичної підготовки, які забезпечують набуття спеціальних (фахових) компетентностей та відповідних результатів навчання, необхідних для розгляду об'єктів вивчення: технічні системи та комплекси суден (суднові механічні системи, електрообладнання і електронна апаратура та системи управління); методи експлуатації суден та їх систем, управління операціями суден; організація роботи екіпажів та піклування про людей на судах, а також для оволодіння, за Стандартом та ОП, методами, методиками та технологіями управління операціями судна та піклування про людей на судні, морської інженерії, автоматизованого та автоматичного управління, технічного обслуговування та ремонту.	

Інструменти та обладнання предметної області Стандарту та ОП повністю збігаються. Забезпечення за спеціалізацією здатності здобувачів використовувати та застосовувати інструменти, обладнання та системи, що забезпечують експлуатацію та ремонт морських транспортних засобів, безпеку судноплавства та охорону навколишнього середовища здійснюється у лабораторіях, майстернях, на тренажерах, а також протягом практичної підготовки, яка передбачена ОП.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Право здобувачів на формування індивідуальної освітньої траєкторії, що навчаються за ОП, передбачено п.8 [Правил внутрішнього розпорядку Національного університету «Одеська морська академія»](#) та реалізується наявністю в ОП вибіркової частини, з якої здобувач особисто обирає освітні компоненти обсягом 25 % від загального навчального навантаження за ОП. Індивідуальна освітня траєкторія здобувача, яка формується з обов'язкових та вибірових освітніх компонентів, відображається у індивідуальному навчальному плані, згідно п.8 [Положення про освітні програми та навчальні плани](#). Формування переліку вибірових компонентів ОП та процедура їх обрання здобувачем здійснюється відповідно до [Положення про формування переліку вибірових освітніх компонентів та порядок їх вибору здобувачами вищої освіти](#), яким передбачено, що навчання за вибіровими освітніми компонентами може здійснюватися у складі навчальних груп (за наявності достатньої кількості здобувачів у групі), а також індивідуально (у тому числі – дистанційно, за умови забезпечення належної якості освіти).

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Вибіркова частина ОП надає можливість здобувачу сформувати індивідуальну освітню траєкторію (ІОТ) шляхом вибору освітнього компоненту «Виробнича практика (технологічна, плавальна на борту суден (за типами))» (далі – «Виробнича практика») та/або навчальних дисциплін з переліку освітніх компонентів за довільним вибором (далі – Перелік), схваленого рішенням вченої ради Навчально-наукового інституту інженерії.

Обрання освітнього компоненту «Виробнича практика» в повному обсязі дозволяє здобувачу виконати вимоги професійного стандарту щодо змісту та обсягу практичної підготовки (стажу плавання) (за умови відповідності правилу III/1 Міжнародної конвенції ПДНВ-78). В такому випадку здобувач може претендувати на отримання професійної кваліфікації суднового механіка третього розряду відповідно до процедури, визначеної в [Положенні про звання осіб командного складу морських суден та порядок їх присвоєння](#). Якщо обрана виробнича практика не відповідає вимогам професійного стандарту (правило III/1 Міжнародної конвенції ПДНВ-78), вона не може бути зарахована для отримання професійної кваліфікації, але зараховується як виконання обсягу вибіркової частини індивідуального плану навчання, достатнього для отримання освітньої кваліфікації.

Освітній компонент «Виробнича практика» дозволяє здобувачу сформувати ІОТ через обрання виду та змісту практичної підготовки, а саме: технологічну практику (на підприємстві або на борту судна) та/або плавальну практику за типами суден й суднові об'єкти для поглибленого вивчення, судноплавні компанії та ін.

За необхідністю, здобувачі мають можливість пройти плавальну практику у терміни, які не збігаються з графіком освітнього процесу. В такому разі вони направляються на індивідуальну плавальну практику та переводяться на індивідуальний графік освітнього процесу.

Здобувач також може обрати вибіркові освітні компоненти з Переліку, який включає зокрема освітні компоненти з інших освітніх програм, за якими здійснюється підготовка в НУ «ОМА». В залежності від обраних освітніх компонентів здобувач має можливість врахувати особисті інтереси при формуванні ІОТ щодо: поглиблення знань професійної англійської мови, набуття певних компетентностей та результатів навчання, які притаманні іншим спеціальностям/спеціалізаціям (управління судновими операціями, радіозв'язок та/або експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики та/або управління організаціями морського та річкового транспорту та їх підрозділами та ін.). Набуті компетентності можуть бути використані у майбутній професійній діяльності, академічній мобільності здобувача, а також сприяти подальшому особистісному та професійному розвитку.

Перелік затверджується вченою радою ННП, містить інформацію щодо обсягу вибірових навчальних дисциплін та семестрів/курсів, у яких передбачено їх вивчення. Оновлення Переліку здійснюється при проведенні моніторингу ОП за результатами аналізу кон'юнктури ринку праці, запитів роботодавців, пропозицій кафедр та здобувачів вищої освіти та ін.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

Здобуття практичних навичок необхідних для подальшої професійної діяльності здійснюється: у лабораторіях, що укомплектовані лабораторним обладнанням та елементами суднового обладнання; у навчальних майстернях; на тренажерному обладнанні машинного відділення, що відтворює систему головних та допоміжних механізмів, відповідно до розділу В – I/12 п.73 Міжнародної конвенції ПДНВ-78; на тренажерному обладнанні, що дозволяє здобути навички, які стосуються надзвичайних ситуацій, техніки безпеки, охорони судна, медичного догляду та виживання та відповідає вимогам Міжнародної конвенції ПДНВ-78 (Глава VI), стосовно використання тренажерів (відповідно до Розділів А-VI/1, А-VI/2, А-VI/3, А-VI/4, А-VI/6); протягом практичної підготовки на суднах морського і річкового флоту українських та іноземних компаній, на підприємствах, в установах та організаціях згідно з укладеними договорами або у структурних підрозділах НУ «ОМА», що забезпечують практичну підготовку (навчальному вітрильному судні «Дружба» тощо).

Практична підготовка здобувачів вищої освіти є частиною освітньої програми, необхідною для набуття освітньої та професійної кваліфікації суднового механіка і отримання робочого диплома (сертифікату компетентності) механіка третього розряду та для подальшої професійної діяльності на посадах командного складу морських суден.

Продemonструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП

Набуття здобувачами соціальних навичок забезпечується: загальними компетентностями (ЗК1 – ЗК18) та загальнофаховими компетентностями (ЗФК1 – ЗФК7), які комплексно формують у здобувачів здатність до комунікації, лідерства, уміння вирішувати конфлікти, працювати у багатонаціональних колективах, управляти часом, здатність брати на себе відповідальність та приймати рішення у критичних (аварійних) ситуаціях, а також здатність до подальшого навчання.

В ОП формування таких навичок забезпечуються вивченням освітніх компонентів: «Англійська мова», «Історія та культура України», «Суспільство і держава», «Філософія», «Ділова українська мова», «Організація колективної діяльності та лідерство», «Безпека та охорона на морі», «Безпека людини та охорона навколишнього середовища».

Соціальні навички формуються й іншими компонентами ОП при обговоренні проблемних питань, в дискусії під час захисту індивідуальних завдань, звітів з практичної підготовки, дипломної роботи бакалавра – все це забезпечує оволодіння здатністю до формування власної думки та прийняття рішень, до креативного, логічного та системного мислення.

Організація в НУ«ОМА» освітнього процесу, побуту, культурних та спортивних заходів, упорядкованих взаємовідносин із дотриманням ієрархії учасників освітнього процесу з чітким розподілом функцій і взаємозамінністю (організаційно-стройовий відділ, штатні командири навчальних рот з офіцерського складу), наявність колективних взаємин з лідерськими функціями також сприяють формуванню соціальних навичок.

Яким чином зміст ОП ураховує вимоги відповідного професійного стандарту?

Професійним стандартом є Кодекс з підготовки і дипломування моряків та несення вахти, з поправками, який є додатком до Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками.

Підготовка здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Управління судновими технічними системами і комплексами» передбачає:

- виконання вимог стандартів компетентності, встановлених правилами III/1, III/2 Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками;
- виконання вимог щодо практичної підготовки, встановлених правилом III/1 Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками;
- отримання здобувачем вищої освіти протягом необхідного стажу плавання систематичної практичної підготовки та досвіду стосовно виконання завдань, обов'язків та відповідальності вахтового механіка (інженера) з урахуванням керівництва, наведеного у розділі В – III/1 Кодексу з підготовки і дипломування моряків та несення вахти.

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Самостійна робота є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. ОП передбачена самостійна робота здобувачів за формами (видами): над засвоєнням (вивченням) освітніх компонентів може включати, такі як засвоєння частини навчального матеріалу навчальної дисципліни та виконання індивідуальних завдань (реферати, контрольні роботи, розрахунково-графічні роботи, курсові роботи та проєкти, дипломна робота), що відповідає [Положенню про організацію освітнього процесу в НУ «ОМА»](#), та, згідно якому, навчальний час, відведений для самостійної роботи здобувачів регламентується навчальним планом. Планування, забезпечення та керівництво самостійною роботою здобувачів вищої освіти регламентовано [Положенням про самостійну роботу здобувачів вищої освіти](#). Навчальний час, відведений для самостійної роботи здобувача складає не менше 1/3 і не більше 2/3 від загального обсягу навчального часу, відведеного для вивчення конкретної навчальної дисципліни. Види та форми самостійної роботи здобувача за кожною навчальною дисципліною визначаються робочою програмою навчальної дисципліни.

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Дуальна форма освіти за ОП не здійснюється.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП	Перелік документів для вступу
<i>Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?</i> На ОП для здобуття ступеня бакалавра на перший курс приймаються особи, які здобули повну загальну середню освіту (ПЗСО) та особи, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень (ОКР) молодшого спеціаліста, а також особи які раніше здобули такий самий або вищий ступінь (рівень) вищої освіти (для здобуття другої вищої освіти). Особам, які здобули ОКР молодшого спеціаліста за спеціальністю 271 «Річковий та морський транспорт» перезараховуються 60 кредитів ЄКТС, як визначено Стандартом вищої освіти. Такі особи приймаються на перший курс зі скороченим терміном навчання або на другий (старші) курси з нормативним строком навчання. Особи, які бажають здобути другу вищу освіту можуть бути зараховані на другий або старші курси. Для таких здобувачів вищої освіти визнання результатів попереднього навчання здійснюється відповідно до Порядку визнання результатів навчання (тимчасовий). Конкурсний відбір для здобуття ступеня бакалавра здійснюється за результатами вступних випробувань: - на основі ПЗСО – у формі ЗНО з трьох конкурсних предметів, вступних іспитів або співбесіди; - на основі ОКР молодшого спеціаліста за спеціальністю 271 «Річковий та морський транспорт» - у формі ЗНО за двома конкурсними предметами; - на основі здобутого раніше ступеня (рівня) вищої освіти – у формі співбесіди. Спеціальність за ОП відноситься до таких, яким надається особлива підтримка МОН – у НУ «ОМА», згідно додатку 2 Правил прийому.	
<i>Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?</i> Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюється п. 5 Порядку визнання результатів навчання (тимчасовий). Порядок є у відкритому доступі на сайті НУ «ОМА» на сторінці Нормативні документи.	
<i>Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?</i> У 2020/2021 навчальному році на ОП для набуття другої вищої освіти був зарахований Васюк В'ячеслав Вікторович, який у 2017 році закінчив НУ «ОМА» та одержав кваліфікацію за ступенем вищої освіти «бакалавр» за напрямом підготовки «Морський та річковий транспорт» спеціалізація «Судноводіння». На підставі наданої ним заяви про визнання попереднього навчання були визнані результати навчання за п'ятнадцятьма навчальними дисциплінами та перезараховано 62 кредити ЄКТС.	

У 2019/2020 навчальному році на ОП був переведений курсант Чханзе Давит з ОП за спеціалізацією «Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики». На підставі наданої ним заяви були визнані результати навчання за десятьма навчальними дисциплінами та перезараховано 67 кредитів ЄКТС.

У 2019/2020 навчальному році на другий курс навчання за ОП був зарахований Невмержицький Олександр Сергійович, який у 2013 році закінчив Одеський національний політехнічний університет та одержав кваліфікацію за ступенем вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю «Машинобудування». Були визнані результати навчання за трьома навчальними дисциплінами та перезараховано 60 кредитів ЄКТС.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюється п. 6 [Порядку визнання результатів навчання \(тимчасовий\)](#). Порядок є у відкритому доступі на сайті НУ «ОМА» на сторінці [Нормативні документи](#).

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

Звернень щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті від здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОП, не було.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продemonструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи.

Форми та методи навчання і викладання на ОП відповідають зазначеним в [Положенні про організацію освітнього процесу в НУ «ОМА»](#) та здійснюються за наступними формами: навчальні заняття (лекції, лабораторні та практичні заняття, консультації); самостійна робота; практична підготовка (технологічна та плавальна практики); дипломна робота бакалавра (ДРБ). Навчання в НУ «ОМА» здійснюється за очною денною, заочною формами.

Обсяг (в годинах) лекційних, практичних, лабораторних занять та самостійної роботи визначається навчальним планом, зміст навчальних занять - робочою програмою навчальної дисципліни (РПНД), що розробляється відповідно до [Порядку розроблення та затвердження робочих програм навчальних дисциплін](#), а також у силабусах навчальних дисциплін. Організація практичної підготовки регулюється [Положенням про організацію практики в НУ «ОМА»](#). Зміст практичної підготовки за спеціалізацією «Управління судновими технічними системами і комплексами» визначений у робочих програмах практичної підготовки та в Методичних вказівках для виконання програм практичної підготовки за спеціалізацією «Управління судновими технічними системами і комплексами».

Організаційні питання щодо екзаменаційної комісії викладені в [Положенні про екзаменаційну комісію для атестації осіб, які здобувають ступінь бакалавра або магістра](#). Вимоги до змісту та оформлення ДРБ за ОП визначені у Методичних вказівках для виконання дипломної роботи бакалавра.

РПНД та методичні вказівки розміщені на сайті НУ «ОМА» в [Системі дистанційного доступу до навчальних матеріалів](#).

Продemonструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Студентоцентризований (СЦ) підхід на ОП передбачає зосередження на: інтересах і потребах здобувачів, їх участі у системі внутрішнього забезпечення якості; організації активного навчання, спілкування та взаємоповаги між викладачем і здобувачем; формуванні атмосфери довіри; реагуванні на студентські скарги; компетентностях, необхідних для працевлаштування, глибокому вивченні і розумінні навчального матеріалу; підвищенні рівня автономії. Це забезпечується:

[Статутом](#) п.2.12 – у освітній процес запроваджено дистанційні засоби навчання; п.12 – курсанти беруть участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу;

[Правилами внутрішнього розпорядку](#) п.8.1 – здобувачі мають право на: вільний вибір форми навчання; безоплатне користування бібліотеками, інформаційними фондами, навчальною, науковою базами; вибір навчальних дисциплін; безоплатне проходження практики та на оплату праці під час виконання виробничих функцій;

[Положенням про організацію освітнього процесу](#) п.2 – освітня діяльність провадиться на принципах СЦ навчання на засадах взаємної поваги і партнерства між його учасниками та створення освітнього середовища, що задовольняє потреби та інтереси

здобувачів та п.4.2.3 – здобувачу надається право обрати керівника та тему дипломної роботи.

За результатами опитувань курсантів у 2020 році рівень задоволеності формами та методами навчання і викладання щодо сприяння досягненню заявлених в ОП цілей та програмних результатів навчання складає 90%; щодо відповідності вимогам СЦ підходу – 93%.

Продemonструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Викладачам НУ «ОМА» згідно п. 4 [Правил внутрішнього розпорядку](#) надано право на академічну свободу та право обирати методи та засоби навчання, що відповідають ОП та забезпечують високу якість освітнього процесу.

Відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи забезпечується тим, що кожен викладач: застосовує найбільш ефективні з власної точки зору методи викладання при роботі на аудиторних заняттях (лекційні, практичні та лабораторні заняття); при розробці робочих програм навчальних дисциплін та силабусів має можливість використовувати власний професійний та науковий досвід для досягнення здобувачами результатів навчання, передбачених навчальною дисципліною; самостійно обирає навчальні матеріали; при розробці навчально-методичних матеріалів застосовує власні більш доцільні, з його точки зору, методичні підходи до змісту та послідовності викладання навчального матеріалу.

Для здобувачів на ОП принципи академічної свободи реалізуються наданням права самостійно обирати вибіркові дисципліни та форми їх вивчення, обирати керівника та тему бакалаврської дипломної роботи, визначену випусковими кафедрами, або запропонувати свою з обґрунтуванням доцільності її розробки, а також права приймати участь у науково-дослідних, дослідно-конструкторських роботах, конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах тощо для представлення своїх робіт для публікації (п. 4.2.4 [Положення про організацію освітнього процесу](#) та п. 8.1 [Правил внутрішнього розпорядку](#)). Задоволеність здобувачів визначена на рівні 93%.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів

Інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів надається здобувачам на сайті НУ «ОМА» [Освітньо-професійні програми підготовки бакалаврів, а також:](#)

- викладачами на першому лекційному та практичному заняттях з кожної дисципліни;
 - в робочих програмах навчальних дисциплін та силабусах, які розміщені на сайті в [Системі дистанційного доступу до навчальних матеріалів](#);
 - графіки екзаменів та роботи екзаменаційних комісій розміщуються на дошці об'яв Навчально-наукового інституту інженерії;
 - графіки консультацій, захистів курсових робіт і практик – на дошках об'яв кафедр.
- Також інформація надається у спеціально створених групах курсантських рот в месенджерах Telegram або Viber. За бажанням викладачі самостійно створюють групи у месенджерах з метою надання додаткової інформації та консультацій за навчальною дисципліною.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

Поєднання навчання і наукових досліджень здійснюється здобувачами через проведення оглядів результатів сучасних досліджень для проведення аналізу об'єкта дослідження та обґрунтування технічних та/або управлінських рішень при виконанні курсових робіт, курсових проєктів та дипломної роботи бакалавра.

Здобувачі за власним бажанням залучаються до виконання наукових досліджень під керівництвом науково-педагогічних працівників НУ «ОМА» за тематиками науково-дослідних робіт кафедр Навчально-наукового інституту інженерії. Результати наукових досліджень можуть бути представлені на Всеукраїнських конкурсах наукових студентських робіт, у звітах з науково-дослідних робіт, на наукових та/або науково-практичних конференціях та у наукових статтях у фахових виданнях.

Поєднанню навчання і досліджень за ОП сприяють:

- безкоштовний доступ до міжнародних наукометричних баз даних Scopus та Web of Science, який був наданий НУ «ОМА» в 2018 році;
- [наукові конференції, семінари, круглі столи](#), які організуються щорічно: Науково-технічна конференція молодих дослідників «Суднові енергетичні установки: експлуатація та ремонт», Міжнародна науково-технічна конференція «Морський та річковий флот: експлуатація і ремонт» та інші;
- безкоштовне опублікування в фахових виданнях НУ «ОМА» і перевірка на плагіат результатів досліджень для здобувачів НУ «ОМА»;
- наукове товариство курсантів (студентів), аспірантів, докторантів і молодих вчених, яке діє згідно п. 13 [Статуту НУ«ОМА»](#).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

«Запобігання забруднення морського середовища з суден», «Застосування Міжнародних конвенцій та стандартів на суднах», «Морське право» – щорічно оновлюються на підставі моніторингу внесених змін у міжнародній нормативній базі морської галузі.

«Морська інженерна практика», «Термогідродинамічні процеси» – в 2020 році розроблено конспект лекцій на англійській мові для забезпечення занять англійською мовою, а також для посиленої підготовки всіх здобувачів, що навчаються за ОП, до співбесід та інтерв'ю в кріюінгових компаніях, що проводяться англійською мовою за вимогами судновласників.

«Нарисна геометрія та інженерна графіка» – в 2020 році оновлено робочу програму навчальної дисципліни, додано лекційні та практичні завдання, які потрібні для розвитку технологічного мислення, уявлення геометричної форми механізмів та умінь підготовки й читання текстових документів з урахуванням прийомів об'ємного та графічного моделювання форми об'єктів.

Розроблені лабораторні роботи для викладання дисципліни «Нарисна геометрія та інженерна графіка» з застосуванням сучасних технологій (графічний редактор AutoCAD 2000).

«Теоретична та прикладна механіка» - в 2019 році оновлені завдання для виконання РГР «Кривошипно-шатунний механізм та його застосування на судні» з навчальної

дисципліни з побудовою графіків, передбачених виконанням завдань, з використанням сучасного комп'ютерного забезпечення за допомогою ПЕОМ.

«Безпека та охорона на морі» – протягом 2019 – 2020 року колективом авторів кафедри безпеки життєдіяльності в рамках науково-дослідницької роботи за тематикою кафедри «Сучасні проблеми безпеки на морському транспорті: моніторинг, забезпечення, технології» розроблений навчальний посібник «Безпека та охорона на морі», у якому запроваджено оновлений підхід до послідовності тем та їх змісту з урахуванням змін у міжнародній нормативній базі морської галузі. Це викликало необхідність перегляду робочої програми цієї навчальної дисципліни.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

Навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП, що пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності НУ «ОМА», регулюється [Положенням про міжнародний відділ НУ «ОМА»](#) та [Положенням про відділ по роботі з іноземними студентами](#).

Протягом 2019-2020 років викладачі приймали активну участь у міжнародних конференціях та проєктах, зокрема:

2019 р. - Transport means 2019. 23rd International Scientific Conference. V. Aftaniuk, D. Danilenko, A. Shalyov, V. Spinov. October 02-04.02019, Palanga, Lithuania.

2020 р. - Transport means 2020. 24th International Scientific Conference. V. Aftaniuk, D. Danilenko, A. Aftaniuk. October 30.09-02.10.2020, Palanga, Lithuania.

2019 р. Scientific bulletin of naval academy V. Aftaniuk, B. Garagula. Constanta. Romania.

2020 р. - International scientific conference UNITECH 2020. V. Aftaniuk, B. Garagula, S. Aboleshkin, Y. Korovaichenko. Gabrovo. Bulgaria.

2019 р. - м. Київ, семінар ІМО щодо міжнародних конвенцій про контроль над шкідливими протиобрастаючими системами на суднах та про контроль суднових баластних вод й осадів та управління ними, Парменова Д.Г.

Підготовлено договір на участь у наукових проєктах у рамках співробітництва НУ «ОМА» та Технічного університету в м. Габрово, Республіка Болгарія. (термін дії договору про науково-освітнє співробітництво 2019-2024 р.р.)

З 2019 р. - проєкт Еразмус + «[Підтримка визнання кваліфікацій для українських університетів \(QuaRSU\)](#)» (термін договору до 2022 року).

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

У межах навчальних дисциплін ОП перевірка досягнень програмних результатів навчання здійснюється за формами контрольних заходів, які регламентовані п. 4.4 та 4.5 [Положення про організацію освітнього процесу в НУ «ОМА»](#). Цим Положенням передбачені наступні форми контролю:

- *поточний контроль* - проводиться протягом семестру під час лабораторних, та практичних занять для перевірки рівня знань здобувачів з певних тем навчальної програми і виконання конкретних завдань, за результатами якого кожен здобувач отримує оцінку;

- *семестровий контроль* - проводиться у формах семестрового екзамену або семестрового заліку з конкретної навчальної дисципліни згідно з навчальним планом і графіком семестрового контролю, затвердженим директором Навчально-наукового інституту інженерії. Семестровий екзамен – призначений для контролю засвоєння здобувачем теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни за семестр. Кількість семестрових екзаменів не перевищує 5-6. Семестровий залік – призначений для оцінки засвоєння здобувачем навчального матеріалу виключно на підставі результатів виконання цієї особою певних видів робіт на практичних або лабораторних заняттях. Семестровий залік планується при відсутності екзамену.

За результатами семестрового контролю знання та вміння здобувача вищої освіти оцінюються за шкалою, визначеною університетом згідно системи оцінювання результатів навчання, яка визначена кафедрою.

Форми контролю за навчальними дисциплінами визначаються навчальними планами. Методи контролю та демонстрації результатів навчання та система оцінювання визначені в робочих програмах навчальних дисциплін, що передбачено п 7. [Порядку розроблення та затвердження робочих програм навчальних дисциплін](#) та в силабусах навчальних дисциплін:

- атестація здобувачів вищої освіти, метою якої є встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандарту вищої освіти. За ОП підсумкова атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи – дипломної роботи бакалавра. Під час атестації можливе проведення спільних засідань екзаменаційної комісії (ЕК) закладу вищої освіти та державної кваліфікаційної комісії, яка створюється відповідно до чинного [Положення про звання осіб командного складу морських суден та порядок їх присвоєння](#). Порядок комплектування ЕК, обов'язки членів ЕК, організація та порядок роботи, а також підбиття підсумків роботи ЕК визначені в [Положенні про екзаменаційну комісію для атестації осіб, які здобувають ступінь бакалавра або магістра в НУ«ОМА»](#). На підставі рішення екзаменаційної комісії університет присуджує особі, яка успішно виконала освітню програму на певному рівні вищої освіти, відповідний ступінь вищої освіти та присвоює відповідну кваліфікацію.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти забезпечуються [Тимчасовим положенням про порядок оцінювання знань здобувачів вищої освіти НУ «ОМА»](#); робочими програмами навчальних дисциплін, що містять методи демонстрації результатів навчання за навчальною дисципліною, перелік інструментів, обладнання та програмного забезпечення, які використовуються для демонстрації здобутих результатів навчання за навчальною дисципліною (за потребою) та схему нарахування балів за навчальною дисципліною, у якій визначені критерії оцінювання відповідно до уніфікованої форми робочих програм навчальних дисциплін, що передбачено п. 7 та 8 [Порядку розроблення та затвердження робочих програм навчальних дисциплін](#), а також у силабусах навчальних дисциплін.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

З формами контрольних заходів та з критеріями оцінювання здобувачі вищої освіти можуть ознайомитися самостійно в робочих програмах та силабусах навчальних дисциплін, які розміщені у сайті НУ «ОМА» у вкладці [Системи дистанційного доступу до навчальних матеріалів](#), доступ до якого є в кожного здобувача вищої освіти за ОП. Також додаткову інформацію про контрольні заходи та критерії оцінювання, що передбачені за певною дисципліною, здобувачі отримують від викладача на першому лекційному занятті.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Підсумкова атестація за ОП здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи – дипломної роботи бакалавра, повністю відповідає вимогам стандарту вищої освіти за спеціальністю 271 «Річковий та морський транспорт».

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедура проведення контрольних заходів регулюється нормативним документом [Тимчасове положення про порядок оцінювання знань здобувачів вищої освіти НУ «ОМА»](#), з яким кожен здобувач вищої освіти може ознайомитися на сайті НУ «ОМА» у вкладці [Нормативні документи](#).

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Об'єктивність екзаменаторів при проведенні контрольних заходів забезпечується:
- [Етичним кодексом університетської спільноти НУ «ОМА»](#) (Етичний кодекс), в якому сформульовані етичні норми діяльності професорсько-викладацького складу, зокрема «- бути чесними та об'єктивними в оцінюванні знань і досягнень здобувачів вищої освіти;». Згідно п. 5 Етичного кодексу, його дотримання всіма членами університетської спільноти обов'язкове, а порушення Етичного кодексу передбачає

відповідальність за результатами розгляду порушень. Будь-який член університетської спільноти, зокрема здобувач вищої освіти, може поскаржитися на порушення етичних принципів чи норм, зафіксованих у Кодексі, зокрема письмово звернутися до керівника відповідного підрозділу, навівши докази фактів, викладених у скарзі;

- [Рамковий кодекс академічної доброчесності НУ «ОМА»](#) (Рамковий кодекс), згідно п. 2.11 якого одним з видів порушення академічної доброчесності є «необ'єктивне оцінювання», за яке передбачена відповідальність, яка визначена у п. 5 Кодексу. Відповідно до п. 4 Рамкового кодексу будь-який здобувач вищої освіти НУ «ОМА» може звернутися до Комісії з питань академічної доброчесності із заявою про порушення норм Рамкового кодексу.

Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, врегульоване [Положенням про порядок запобігання та врегулювання конфлікту інтересів в НУ "ОМА"](#),

З моменту затвердження Етичного кодексу та Рамкового кодексу скарг щодо фактів порушень з боку екзаменаторів за ОП не відбувалося.

Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Порядок повторного проходження контрольних заходів урегульовується п. 26, 28, 32–34 [Тимчасового положення про порядок оцінювання знань здобувачів вищої освіти НУ «ОМА»](#), в якому визначено, що особам, які одержали під час сесії не більше двох незадовільних оцінок, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість до початку наступного семестру. Повторне складання екзаменів допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз - викладачу, другий - комісії, яка створюється деканом факультету (завідувачем кафедри). Для проведення проміжної атестації вдруге з метою ліквідації академічної заборгованості створюється комісія, склад якої визначає завідувач відповідної кафедри. До комісії входять завідувач кафедри і два найбільш кваліфіковані викладача з даної дисципліни. Склад комісії оголошується не пізніше ніж за три дні до перескладання та розміщується на дошці оголошень кафедри та інституту.

З метою підвищення позитивної оцінки повторне складання екзамену або заліку не дозволяється, за винятком випадків перескладання не більше двох дисциплін здобувачем останнього року навчання для отримання диплома "з відзнакою" за заявою здобувача та згодою директора інституту.

Приклад. В екзаменаційно-залікову сесію 2020/2021 навчального року на другому році навчання у встановлені терміни 2 курсанти Бачурін О.В. та Брошков Д.С. не з'явилися на екзамен з дисципліни «Безпека людини та охорона навколишнього середовища» та складали екзамен комісії за відомістю від 01.02.2021, №2202/2/2.

Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Згідно п. 8.1 [Правил внутрішнього розпорядку НУ «ОМА»](#), здобувачі вищої освіти мають право оскаржувати дії педагогічних і науково-педагогічних працівників. Процедура подання апеляції за результатами семестрового контролю та її процедура надані у п.п. 4.4.3. [Положення про організацію освітнього процесу в НУ «ОМА»](#), за якою здобувачі, що навчаються за ОП, можуть надати письмове звернення до директора Навчально-наукового інституту інженерії (ННІ) щодо оскарження

результату семестрового контролю (не за результатами ліквідації академічної заборгованості) з конкретної навчальної дисципліни не пізніше наступного робочого дня після оголошення оцінки.

На підставі звернення директор ННП призначає апеляційну комісію (АК) у складі: директор ННП чи його заступник, завідувач кафедри, за якою закріплена дисципліна, науково-педагогічний працівник, який проводив семестровий контроль, та представник ради курсантського самоврядування ННП (за згодою). Засідання АК повинно бути проведено при обов'язковій присутності заявника не пізніше двох робочих днів, які йдуть за днем подання звернення.

Якщо семестровий контроль проводився в письмовій формі, то АК встановлює лише об'єктивність оцінювання відповідей заявника на екзаменаційні питання без додаткового опитування здобувача. У разі усного семестрового контролю - здобувачу надається можливість повторно скласти контрольний захід перед членами АК.

Прикладів оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів за ОП не було.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності визначені у наступних документах ЗВО, які розміщені у відкритому доступі на сайті НУ «ОМА»: [Рамковий кодекс академічної доброчесності НУ «ОМА»](#), [Наказ щодо комісії з питань академічної доброчесності на 2019-2021 р.](#), [Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників та здобувачів вищої освіти НУ «ОМА»](#), [Стратегія Національного університету «Одеська морська академія»](#), [Етичний кодекс університетської спільноти НУ «ОМА»](#), [Правила внутрішнього розпорядку НУ «ОМА»](#).

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

Згідно п. 3.4 та п. 4 [Рамкового кодексу академічної доброчесності НУ «ОМА»](#), завідувачами кафедр здійснюється організація перевірки курсових робіт (проектів), рефератів та дипломних робіт бакалавра, робіт здобувачів вищої освіти ступеню "бакалавр" та діє Комісія з питань академічної доброчесності.

Кожен учасник освітнього процесу, зокрема здобувачі вищої освіти можуть повідомити про факти порушення академічної доброчесності через електронну [Скриньку довіри](#) або у паперовому вигляді через Скриньку для звернень, що розміщена біля директорату Навчально-наукового інституту інженерії.

Відповідно до п. 5.2, 5.3 [Рамкового кодексу академічної доброчесності НУ «ОМА»](#) за порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності.

За ОП з 2020 року запроваджена обов'язкова безкоштовна перевірка на плагіат дипломних робіт бакалавра за допомогою Антиплагіатної інтернет-системи (Unicheck). Критерії правомірності запозичень, порядок проведення перевірки і умови здачі (подання) робіт, порядок подання й розгляду апеляцій та відповідальність визначені у [Положенні про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників та здобувачів вищої освіти НУ «ОМА»](#).

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

Академічна доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП популяризується завдяки надання їм можливості ознайомлюватись із документами ЗВО, що містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності; обговорення питань, пов'язаних із академічною доброчесністю на зустрічах з кураторами, висвітлення у силабусах навчальних дисциплін вимог викладачів щодо академічної доброчесності, включенням до складу комісії з питань академічної доброчесності голови курсантської ради НУ «ОМА» та одного представника ННП, згідно п. 4.5 [Рамкового кодексу академічної доброчесності НУ «ОМА»](#); звітуванням комісії з питань академічної доброчесності про свою роботу перед вченою радою університету не менше одного разу на рік, що передбачено п. 4.11 [Рамкового кодексу академічної доброчесності НУ «ОМА»](#); здійснення попереднього контролю дипломних робіт бакалавра кафедрами перед захистом до подання їх для перевірки на плагіат.

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП.

У разі порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти, що навчаються за ОП, можуть бути притягнені до академічної відповідальності згідно п. 5.2 [Рамкового кодексу академічної доброчесності НУ «ОМА»](#), зокрема: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне вивчення відповідного освітнього компонента освітньої програми; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання. Також можуть бути застосовані додаткові види академічної відповідальності, які визначені у п. 5.3 [Рамкового кодексу академічної доброчесності НУ «ОМА»](#): усне зауваження від викладача або уповноваженого представника адміністрації (керівника кафедри, факультету тощо); попередження про можливість притягнення до академічної відповідальності; повторне виконання завдання; зниження оцінки за виконання завдання; виключення з рейтингу претендентів на отримання академічної стипендії; позбавлення почесних звань, нагород, стипендій тощо, присуджених Університетом; позбавлення права голосу в колегіальних органах управління Університету або обмеження права на участь у роботі таких органів на певний термін; позбавлення права брати участь у конкурсах на отримання фінансування наукових досліджень, стипендій, грантів тощо.

Фактів порушення академічної доброчесності на ОП з моменту затвердження Рамкового кодексу виявлено не було.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму? .

Необхідний рівень професіоналізму викладачів ОП під час конкурсного добору забезпечується [Положенням про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників НУ«ОМА»](#). За процедурою претенденти на зайняття вакантних посад науково-педагогічних працівників надають пакет документів, зокрема копії документів про освіту, науковий ступінь та вчене звання (за наявністю), список наукових праць, винахідів, публікацій; для співробітників НУ «ОМА» – оновлений список наукових та методичних праць за останні роки (звіт про роботу у попередній період). Надані документи розглядаються: комісією НУ «ОМА» – на відповідність умовам конкурсу, на кафедрах – попереднє обговорення кандидатур на виконання вимог ОП до кадрового складу, зокрема наявність кваліфікації відповідно до спеціальності та кваліфікації, яка відповідає певному освітньому компоненту (ОК), а також достатній рівень наукової та професійної активності відповідно до вимог чинних Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. Кваліфікація викладачів та екзаменаторів за ОК циклу професійної та практичної підготовки та керівників практичної підготовки здобувачів вищої освіти повинна задовольняти вимогам, встановленим правилом І/6 «Підготовка та оцінка» Конвенції ПДНВ 1978 року, з поправками.

За необхідністю кафедра може запропонувати претенденту прочитати пробні лекції, провести практичні заняття або представити програму подальшого професійного розвитку.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Для реалізації практичної підготовки за ОП залучаються виключно роботодавці, з якими укладено договори:

ДП "АДМІНІСТРАЦІЯ МОРСЬКИХ ПОРТІВ УКРАЇНИ";

ДОЧІРНЄ ПІДПРИЄМСТВО "СМА ШИПС УКРАЇНА";

ДОЧІРНЄ ПІДПРИЄМСТВО «В.ШИПС УКРАЇНА»;

ТОВ «КОЛАМБІЯ ШИПМЕНЕДЖМЕНТ УКРАЇНА»;

ТОВ СТАФФ ЦЕНТР ШИПМЕНЕДЖМЕНТ;

ТОВ "УНІВІС, ЛТД";

ТОВ "АНГЛО-ІСТЕРН УКРАЇНА";

ДОЧІРНЄ ПІДПРИЄМСТВО "СТАРГЕЙТ УКРАЇНА";

ТОВ "ЕЛЬВІКТОР ШИППІНГ ЕНД ТРЕЙДІНГ ОДЕСА";

ДП ЮНИТИМ УКРАЇНА та інші.

Також представники роботодавців щорічно залучаються в якості голів та членів екзаменаційних комісій:

в 2017/2018 навчальному році – Горб С.І., д.т.н., професор, Chartered Marine Engineer, член постійно діючої комісії з перевірки знань посадових осіб, які здійснюють державний нагляд за забезпеченням безпеки судноплавства на морському і річковому транспорті (наказ [Державної служби України з безпеки на транспорті](#) від 01.11.16 №73);

в 2018/2019 навчальному році – Солодовніков В.Г., к.т.н., інженер-механік 1 розряду, технічний директор ТОВ «Меридіан»;

в 2019/2020 навчальному році – Сергейчик В.С., генеральний директор групи компанії «Стафф Центр Шипменеджмент», механік 1 розряду та Артеменко В.П., технічний директор судноплавної компанії «Innovative Ukraine», механік I розряду; в 2020/2021 навчальному році – Обертюр К.Л., к.т.н., провідний інструктор Дочірнього підприємства Корпорації «В.Шіпс (Україна)».

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Професіонали-практики, експерти галузі, представники роботодавців активно залучаються до аудиторних занять на ОП для забезпечення освітніх компонентів циклу професійної та практичної підготовки:

Колегаєв М.О. – к.т.н., механік 1 розряду забезпечує заняття з дисципліни «Безпека та охорона на морі»;

Калугін В.М. – к.т.н., механік 1 розряду - до 2020 року забезпечував дисципліну «Технічне обслуговування, діагностика та ремонт суднових технічних засобів»;

Веретеннік О.М. – д.т.н., директор Виробничої фірми «Судноремонт» - дисципліна «Суднові турбінні та котельні установки»;

Кулешов І.М. – к.т.н., механік 1 розряду - заняття на тренажерах з дисципліни «Безпека та охорона на морі» та практичні заняття з «Запобігання забрудненню навколишнього середовища з суден»;

Оженко Є.М. – к.т.н., механік 1 розряду - заняття з дисципліни «Безпечне управління судновими енергетичними установками»;

Веліканов С.М. – механік 1 розряду - заняття на тренажерах з дисципліни «Безпека та охорона на морі»;

Псенюк О.П. – механік 1 розряду - заняття на тренажерах з дисципліни «Безпека та охорона на морі» та практичні й лабораторні заняття з дисципліни «Безпека людини та охорона навколишнього середовища»;

Плотніков Г.В. – капітан далекого плавання - заняття на тренажерах з дисципліни «Безпека та охорона на морі»;

Роман Г.Г. – лікар суднової медицини першої категорії – практичні заняття з медичної підготовки за дисципліною «Безпека та охорона на морі» та ін.

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

Забезпечення системи професійного розвитку викладачів в НУ «ОМА» регламентується [Положенням про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників](#) за яким розвиток професійних компетентностей викладачів забезпечується через підвищення кваліфікації (ПК) кожні 5 років. Основними формами ПК - очна, заочна, дистанційна, дуальна, на робочому місці, на виробництві тощо, які можуть поєднуватись.

Видами ПК є: навчання за програмою ПК, у тому числі участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо; стажування, участь у будь-яких заходах міжнародних організацій та асоціацій; робота (стажування) у складі екіпажів морських суден; підготовка на тренажерах, перепідготовка та підвищення кваліфікації відповідно до правила I/11 Конвенції ПДНВ; участь у програмах академічної мобільності, наукове стажування, самоосвіта, здобуття наукового ступеня або вченого звання, вищої освіти.

В період з 01.09.2016 до 31.12.2020 компенсовані витрати на відрядження з метою професійного розвитку викладачів ОП: Оженко Є.М., Парменова Д.Г., Голікова В.В., Сагін С.В., Заблоцький Ю.В. та ін.

Захист дисертації в 2019 році на здобуття наукового ступеню доктора філософії за спеціальністю 271 «Річковий та морський транспорт» – Сагіним С. В.

Проводяться семінари з метою підвищення рівня обізнаності викладачів у напрямках освітньої діяльності: «Тренінг-курси з розроблення та впровадження освітніх програм, сумісних з рамками кваліфікацій» (2017 р.), «Компетентності та результати навчання у ОП та РПНД» (2019р.) та ін.

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

Оцінювання викладацької майстерності та професійної активності викладачів НУ «ОМА» забезпечується щорічним моніторингом якості викладачів відповідно до [Положення про оцінювання якості науково-педагогічних працівників і педагогічних працівників НУ «ОМА». Результати оцінювання НПП та ПП](#) щорічно публікуються на веб-сайті університету як рейтинг 10 % найвищих показників серед викладачів НУ «ОМА».

Сприяння розвитку викладацької майстерності забезпечується комфортними умовами праці, зокрема матеріально-технічним забезпеченням, потрібним для проведення аудиторних та дистанційних занять, для доступу до необхідної професійної інформації та створення навчально-методичних комплексів; забезпечено безкоштовний доступ до баз Scopus та Web of Science, до бібліотечних та наукових фондів; здійснюється матеріальне стимулювання викладачів за результатами їх досягнень у професійній діяльності; надається щорічна допомога на оздоровлення, матеріальна допомога згідно обставин.

Система матеріального стимулювання у вигляді заохочень викладачів за досягнення у професійній сфері відображена у Положенні про преміювання, надбавки і доплати та надання матеріальної допомоги працівникам університету (Додаток 9 [Колективного договору НУ «ОМА» на 2016-2021 роки](#)).

Системою винагородження НУ «ОМА» встановлені доплати за вислугу років у % від посадового окладу; доплати викладачам: за науковий ступінь, вчене звання, за високі досягнення у праці, за складність і напруженість в роботі.

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продemonструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

Матеріально-технічне забезпечення (МТЗ) ОП включає: мультимедійні та інтерактивні класи, комп'ютерні класи з прикладним програмним забезпеченням (ПЗ), лабораторії, майстерні, сучасне тренажерне устаткування (включно із базою тренажерних центрів), бібліотеку та читальний зал, комп'ютерну мережу з підключенням до Інтернету, навчальне вітрильне судно «Дружба» валовою місткістю 2257 т.

Бібліотечний фонд складає 547 тис. примірників, з них 231 тис. - навчальна література. Програмний комплекс Rize Information Systems дає доступ користувачам до міжнародних нормативних документів у морській галузі.

Соціально-побутова інфраструктура включає курсантське містечко, 4 гуртожитки, 6 їдалень та буфетів, 3 спортивні зали, плавальний басейн, 2 спортивні майданчики, футбольне поле, центр культури (клуб), 2 актові зали, медико-санітарний комплекс з новітнім діагностичним обладнанням, який не має аналогів серед немедичних ЗВО в Україні.

У 2020 році оформлено підписку на ПЗ Microsoft (Windows та Office останньої версії), антивірусне ПЗ, за рахунок коштів спонсорів закуплено обладнання: офісна техніка – Minerva Marine Inc.; комп'ютерне обладнання – Stolt Tankers; Web-камери, гарнітури – P&O Maritime; укладено контракт про встановлення мобільного дизельного тренажеру Wartsila – MSC.

У РПНД кожного освітнього компоненту вказаний перелік інструментів, обладнання та програмного забезпечення, рекомендовану літературу, у т.ч. методичні посібники, що забезпечують досягнення визначених цілей та програмних результатів навчання.

Продemonструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

Для задоволення потреб та інтересів здобувачів ОПП створено якісне освітнє середовище: Інформаційно-обчислювальний центр, Навчально-тренувальний центр виживання в екстремальних умовах на морі, Навчальний центр «Марін Лінгва», Науково-технічна бібліотека, Медичний центр, Центр громадського харчування, Центр культури, Спортивний клуб, відділ навчальних суден, практики та працевлаштування, Юридична клініка «Lex in Mare», система дистанційного доступу до навчально-методичних матеріалів, профспілковий комітет, Асоціація випускників НУ «ОМА», Одеське відділення Інституту морської техніки науки і технології; видавничий центр Іздатінформ НУ «ОМА» та інші.

Доступ здобувачів до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання та наукової діяльності є безкоштовним.

Навчально-методичне забезпечення ОП розробляється з врахуванням забезпечення дистанційної форми навчання на Інтернет-ресурсах (ZOOM, Google Meet, Viber, Telegram, Skype).

Також задоволення потреб та інтересів здобувачів забезпечується можливістю формувати індивідуальну освітню траєкторію, підтримкою етичних норм діяльності університетської спільноти, складанням індивідуальних графіків освітнього процесу в разі затримки здобувачів освіти на плавальній практиці; наявності військової кафедри.

Для виявлення і врахування потреб та інтересів здобувачів вищої освіти ОП щорічно у період моніторингу ОП здійснюється опитування щодо задоволеності освітнім середовищем, результати якого розглядаються вченою радою Навчально-наукового інституту інженерії.

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)

Забезпечення належних, безпечних і здорових умов навчання та запобігання нещасним випадкам відбувається шляхом реалізації системи безперервного навчання і перевірки знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності здобувачів, які регулюються Положенням про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності НУ «ОМА».

Функціональні обов'язки структурних підрозділів по забезпеченню здорових та безпечних умов проведення навчально-виховного процесу та попередження травматизму визначені Положенням про систему управління охороною праці в НУ «ОМА», а обов'язки керівників та посадових осіб визначені у Положенні про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в НУ «ОМА» та посадових інструкціях (п.п.2, 4).

Будівлі, приміщення, прибудинкові території та інженерні системи підтримуються у відповідності до чинних норм, правил експлуатації та санітарії; функціонує медико-санітарний комплекс та проводиться щорічний медичний огляд здобувачів освіти за денною формою навчання в [медичному центрі «Академмарін»](#); організоване централізоване харчування здобувачів та перерва тривалістю 20 хвилин після другої пари занять; з боку курсових офіцерів та керівників організаційно-стройового відділу здійснюється постійний нагляд за життєдіяльністю здобувачів.

Психологічна підтримка здобувачів здійснюється кураторами навчальних груп, курсовими офіцерами, у тому числі, за участю школи-лабораторії психологічного супроводу особистісно-професійного зростання (на базі кафедри філософії).

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

У НУ «ОМА» забезпечується освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів ОП.

[Правилами внутрішнього розпорядку НУ «ОМА»](#) до кожної групи прикріплені куратор та командир, які здійснюють первинну підтримку здобувачів з усього кола питань навчання в університеті, допомагають та інформують їх.

Інформаційна підтримка здійснюється через веб-сайт університету, при особистому спілкуванні з викладачами та через мережі Viber, Telegram, Skype, Facebook і

платформу ZOOM. Здобувачі мають безоплатний доступ до інформаційних ресурсів, нормативних документів, ОП, робочих програм дисциплін, силабусів та навчально-методичним комплексам (на кафедрах університету).

Завідувач кафедри, працівники інституту або ректорату залучаються у разі виникнення конфліктних або складних ситуацій до вирішення питань. [Курсантський парламент НУ «ОМА»](#), який є органом студентського самоврядування університету, створений з метою самостійного вирішення здобувачами питань щодо навчання і побуту, захисту прав та інтересів здобувачів, участі здобувачів у громадському житті та в управлінні НУ «ОМА». Цей дорадчий орган забезпечує здобувачам інформаційну, соціальну та організаційну підтримку, надає можливість долучатися до соціальної діяльності, організації комунікації з викладачами та представниками різних професійних груп. Організація освітнього процесу та методичне забезпечення навчання здійснюються навчальним та навчально-методичним відділами, гарантами освітніх програм, інститутами та кафедрами університету.

Соціальна підтримка здобувачів організовується через антикризовий центр, профспілку університету та Телефон довіри ([веб-сайт](#)).

Соціальна підтримка здобувачів передбачає також стипендіальне забезпечення, яке регулюється [Порядком призначення і виплати стипендій, заохочень та надання матеріальної допомоги курсантам \(здобувачам\), аспірантам, докторантам НУ «ОМА»](#). За результатами анкетування здобувачів у поточному навчальному році визначено, що 95% з опитаних отримують необхідну організаційну, інформаційну та консультативну підтримку.

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

Умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами в НУ «ОМА» урегульовані [Положенням про реалізацію права на освіту осіб з особливими освітніми потребами Національного університету «Одеська морська академія»](#) та [Порядком супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення](#). ОП передбачає навчання осіб з особливими освітніми потребами за всіма освітніми компонентами за винятком «Виробнича практика (технологічна, плавальна на борту суден (за типами))». Прикладів навчання за ОП осіб з особливими освітніми потребами не було.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

Адміністрація НУ «ОМА» дотримується етичних принципів та академічної доброчесності ([Етичний кодекс](#), [Етичний кодекс університетської спільноти НУ «ОМА»](#), [Рамковий кодекс академічної доброчесності НУ «ОМА»](#)) в університетському просторі і виявляє повагу до всіх членів університетської спільноти та запобігає конфліктним ситуаціям в разі їх виникнення. В університеті створено комісію з питань академічної доброчесності у склад якої входять професори з групи забезпечення ОП: проф. Голіков В.А., проф. Онищенко О.А. ([Наказ щодо комісії з питань академічної доброчесності](#)).

Головною метою НУ «ОМА» є створення гідних умов для роботи та навчання, спокійної психологічної атмосфери, уникнення академічного плагіату, обману та хабарництва, перевищення посадових повноважень, дискримінації, сексуальних домагань (п. 4.2 [Етичного кодексу](#)).

[Політика](#) та процедури врегулювання конфліктних ситуацій розміщені на веб-сайті в розділах [«Публічна інформація»](#) та [«Освіта»](#).

З метою запобігання корупційній діяльності, виявлення і усунення корупціогенних факторів в НУ «ОМА» розроблено [Антикорупційну програму НУ «ОМА»](#), [Зміни до Антикорупційної програми НУ «ОМА»](#), [Положення про організацію роботи із повідомленнями про корупцію, внесеними викривачами](#), [Положення про уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції](#), [Положення про комісію з оцінки корупційних ризиків](#), [Положення про юридичну клініку «Lex in Mage»](#), [Положення про порядок запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, п. 13. Статуту НУ «ОМА»](#)), які поширюється на всіх працівників, курсантів, студентів і аспірантів.

Повідомити про правопорушення чи надати скаргу можливо на Телефон довіри (048) 793-29-17, поштову скриньку stopcor@onma.edu.ua (розміщені на офіційному веб-сайті) або звернутися можна безпосередньо до директора інституту через заповнення форми [«Навчально-науковий інститут інженерії. Скринька довіри»](#).

Повідомлення про корупцію реєструються в канцелярії університету.

Наказом ректора уповноваженою особою з питань запобігання та виявлення корупції в університеті призначено Сарафанюк Ю. М. Протягом року проведені такі заходи протидії корупції: проведено збори абітурієнтів та їх батьків з роз'ясненням їм порядку роботи та повноважень приймальної комісії; проведено наради з керівниками підрозділів з питань профілактики і попередження фактів корупції, вимагання подарунків, неправомірної вигоди; перед початком сесії проведено зустрічі зі здобувачами денної та заочної форм навчання з питань вимагання подарунків та правопорушень, пов'язаних з корупцією, а також дискримінації та сексуальних домагань. Під час реалізації ОП конфлікти інтересів не зареєстровані.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулюються [Положенням про освітні програми і навчальні плани \(зі змінами\)](#), яке розміщене у відкритому доступі на сайті НУ «ОМА».

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

Згідно п. 4.4 [Положення про освітні програми і навчальні плани \(зі змінами\)](#) перегляд освітніх програм здійснюється у випадку необхідності внесення суттєвих змін за результатами моніторингу, внаслідок суттєвих змін у стандартах вищої освіти або професійних стандартах тощо. Зміни до ОП або нова редакція ОП після її перегляду затверджуються у порядку розроблення та затвердження ОП.

За результатами моніторингу у 2019/2020 навчальному році був зроблений останній перегляд ОП:

- змінений кваліфікаційний рівень (з 7-го на 6-ий) на підставі прийнятих змін в законах про освіту та про вищу освіту на підставі Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення освітньої діяльності у сфері вищої освіти» № 392-IX від 18.12.2019 р.;

- внесені зміни у обов'язкову та вибіркову частини, зокрема в обов'язковій частині: для бакалавра на базі повної середньої освіти передбачено практичну підготовку «Виробнича технологічна практика» обсягом 7 кредитів ЄКТС, у вибіркову частину перенесено освітній компонент (ОК) «Англійська мова за професійним спрямуванням» обсягом 8 кредитів ЄКТС; для бакалавра на базі освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» передбачено практичну підготовку – ОК «Плавальна практика» обсягом 5 кредитів ЄКТС та вивчення англійської мови - ОК «Англійська мова за професійним спрямуванням» обсягом 2 кредити ЄКТС, у вибіркову частину перенесено освітні компоненти «Нарисна геометрія та інженерна графіка» (3 кредити), «Технічна хімія» (2 кредити), «Радіообладнання та зв'язок» (2 кредити) (підстава – виконання вимог щодо забезпечення обов'язковості проходження практичної підготовки та вивчення англійської мови);

- змінено назву чотирьох освітніх компонентів на підставі попередніх змін у змісті робочих програм цих дисциплін за рекомендаціями, що надані робочою (проектною) групою відповідним кафедрам;

- змінено назву вибіркової освітньої компоненти «Плавальна практика» на «Виробнича практика (технологічна, плавальна на борту суден (за типами))» (підстава – розширення можливостей здобувачів вищої освіти щодо вибору видів практичної підготовки);

- змінено назву ОК «Виконання дипломної роботи» на «Виконання дипломної роботи бакалавра» (підстава – доцільність більш точної назви кваліфікаційної роботи для ідентифікації у відповідності з нормативними документами).

- внесені зміни до опису змісту освітньої програми (підстава – необхідність врахування рекомендацій Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти та надання опису вибіркової частини з урахуванням змін, внесених до ОП);
- уточнено перелік вибірових освітніх компонентів для затвердження вченою радою судномеханічного факультету (на даний час - Навчально-наукового інституту інженерії).

За результатами опитування стейкхолдерів були застосовані заходи спрямовані на підвищення якості забезпечення освітньої програми.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

Здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості шляхом:

- участі у діяльності органів громадського самоврядування НУ «ОМА», Вченої ради ННП, Вченої ради НУ «ОМА», органів студентського самоврядування НУ ОМА та ННП;

- участі у громадському обговоренні проекту ОП, який оприлюднюється на сайті НУ «ОМА» [Громадське обговорення](#) не пізніше, ніж за 1 місяць до його розгляду вченою радою факультету/інституту згідно п. 4.3 [Положення про освітні програми та навчальні плани \(зі змінами\)](#);

- участі у моніторингу ОП шляхом анкетування згідно п. 4.4 [Положення про освітні програми та навчальні плани \(зі змінами\)](#);

- можливість надання пропозиції щодо покращення ОПП в формі, розміщеної на сайті НУ«ОМА» в розділі [Освітні програми](#).

Так, за результатами опитування у 2017/2018 навчальному році здобувачі першого курсу визначили, що їм недостатньо зрозумілі деякі терміни, що використовуються в навчальній дисципліні «Безпека та охорона на морі», яка викладається в першому семестрі, тому дисципліна «Морська інженерна практика» була перенесена з другого на перший семестр з метою надання початкових знань щодо устрою та систем судна. За результатами останнього опитування у 2020-2021 навчальному році, виявлено, що здобувачам, які обирають практичну підготовку, недостатньо зрозуміла звітність з практики з урахуванням спеціалізації, на підставі цього були перероблені методичні вказівки з виконання програм практичної підготовки та пам'ятка курсанту на період плавальної практики.

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Курсантське (студентське) самоврядування НУ «ОМА» бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП відповідно до [Статуту НУ «ОМА»](#) та [Положенню про курсантське самоврядування НУ «ОМА»](#), в яких визначено, що органи курсантського (студентського) самоврядування беруть участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу, науково-дослідної роботи, призначення стипендій, організації дозвілля, оздоровлення, побуту та харчування; делегують своїх представників до робочих, консультативно – дорадчих органів; проводять організаційні, просвітницькі, наукові, спортивні, оздоровчі та інші заходи; беруть участь у заходах (процесах) щодо забезпечення якості вищої освіти; вносять пропозиції щодо змісту навчальних планів і програм; вносять пропозиції щодо

розвитку матеріальної бази університету, у тому числі з питань, що стосуються побуту та відпочинку курсантів (студентів); беруть участь у вирішенні питань забезпечення належних побутових умов проживання курсантів (студентів) у екіпажі (гуртожитку) та організації харчування курсантів (студентів) та інше.

Це забезпечується представництвом членів курсантської ради у складі: Вченої ради Навчально-наукового інституту інженерії, Вченої ради НУ «ОМА», стипендіальної комісії НУ «ОМА»; робочої (проектної) групи з розробки та моніторингу ОП.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

Робоча (проектна) група з розробки та моніторингу ОП постійно підтримує зв'язок з роботодавцями через членів-представників роботодавців, що входять у робочу(проектну) групу (за згодою) за наказом ректора НУ «ОМА», через анкетування під час моніторингу ОП, через отримання від роботодавців відгуків та рецензій на ОП, на навчально-методичні матеріали (навчальні посібники, методичні вказівки тощо), які розроблюються для забезпечення освітніх компонентів ОП. Також роботодавці мають можливість приймати участь у громадських обговореннях проєктів ОП, які оприлюднюються на сайті НУ «ОМА» [Громадське обговорення](#) та надавати власні пропозиції безпосередньо гаранту ОП в усній або у письмовій формах, засобами електронного зв'язку, у звітах голів екзаменаційних комісій, шляхом заповнення форм, розміщених на сайті НУ «ОМА» [Громадське обговорення](#). Всі зауваження та пропозиції приймаються до уваги та знаходять своє відображення у ОП.

Приклади.

У 2016 році обсяг освітнього компоненту (ОК) «Англійська мова» був збільшений з 5 до 9 кредитів ЄКТС після того, як від компанії «В.Шипс Україна» надійшло зауваження, що у більшості здобувачів, що йдуть до неї на практику, низький рівень англійської мови.

У 2018 році від Директора ДП «В.Шипс Україна» Сафіна І.В. електронним листом надійшло зауваження, щодо слабкої підготовки курсантів другого курсу з питань безпеки. Після цього була переглянута програма ОК «Безпека та охорона на морі» та переглянуті підходи до підбору інструкторів та проведення занять на тренажерах.

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

Збір інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП здійснюється наступними шляхами:

- участь НУ «ОМА», як асоційованого члена, у засіданнях Всеукраїнського об'єднання крюїнгових компаній (в особі керівника відділу навчальних суден, практики та працевлаштування та проректора з науково-педагогічної роботи і міжнародної діяльності), на яких обговорюється інформація щодо професійного росту випускників, а також проблемні питання підготовки майбутніх моряків;
- кожного року проходять щорічні збори щодо сприяння у працевлаштуванні курсантів НУ «ОМА» за участю курсантів та роботодавців, на яких кращі здобувачі НУ «ОМА», зокрема випускники ОП, працевлаштовуються у судноплавних компаніях. Траєкторії працевлаштування цих та інших здобувачів аналізуються відділом навчальних суден, практики та працевлаштування;

- щорічні зустрічі з випускниками ОП з урочистим перекликом, які організовує Асоціація випускників НУ «ОМА», яка організовує в університеті зустрічі випускників;
- періодично робоча група надає запит роботодавцям щодо надання відгуків на випускників ОП, які працюють в них.

Приклади кар'єрного шляху: з 293 випускників 2018 – 2020 р.р. 252 отримали робочі дипломи та працюють за спеціальністю.

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

Здійснення процедур забезпечення якості вищої освіти та організаційні питання контролюються підрозділами НУ «ОМА»: науково-методичним відділом, науково-дослідною частиною та навчальним відділом.

Звіт про результати аналізу системи управління якістю НУ «ОМА» затверджується ректором і розміщується на внутрішньому сайті support.net.onma.

За результатами аналізу СУЯ було виявлено такі недоліки: ризики нестачі НПП відповідної кваліфікації; ризик невиконання термінів підготовки навчально-методичного забезпечення при переході на оновлену ОНП; недостатнє забезпечення або відсутність актуалізації навчально-методичного забезпечення ОП; розширення програм академічної мобільності.

Система управління якістю НУ «ОМА» своєчасно відреагувала на виявлені недоліки:

1) за 2020 рік пройшли підвищення кваліфікації (стажування) 209 науково-педагогічних і 16 педагогічних працівників університету, у тому числі в базовому закладі: стажування на морських суднах – 13 осіб; стажування у ЗВО, установах, організаціях тощо – 18 осіб;

2) проведено роботу з моніторингу та оновлення навчально-методичного забезпечення ОП;

3) відділ міжнародних зав'язків розширив можливості академічної мобільності здобувачів шляхом підписання Договору та [Меморандуму](#) про співпрацю у галузі морської науки та техніки з Морською академією м. Щецин (Польща) та Кіпрським морським інститутом.

Також недоліки в змісті ОП та в освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у результаті моніторингів: у 2018/2019 навчальному році був виправлений недолік, пов'язаний із наданням недостатніх можливостей щодо формування здобувачами індивідуальної освітньої траєкторії, для чого в вибірковій частині додано освітній компонент (ОК) «Освітні компоненти за довільним вибором». Перелік цих ОК був сформований з ОК інших ОП, що забезпечуються у НУ «ОМА». У 2019/2020 навчальному році вибіркова частина ОП була удосконалена; було виправлено відсутність практичної підготовки в обов'язковій частині ОП; відсутність в обов'язковій частині ОП англійської мови для здобувачів, що здобувають вищу освіту на базі ОКР молодшого спеціаліста.

Також протягом існування ОП було виявлено необхідність та вжито заходів щодо підвищення якості (удосконалення) деяких напрямів освітньої діяльності за ОП, зокрема забезпечення навчально-методичними матеріалами та/або їх перегляд, впровадження сучасних наукових досягнень у робочі програми ОК, посилення роботи кафедр щодо залучення здобувачів до науково-дослідницької роботи, посилення роботи кураторів зі здобувачами щодо роз'яснень відносно організації практики,

щодо принципів академічної доброчесності, вимог антикорупційної програми для виховання етичних і моральних засад та правової культури курсантів (студентів), системи запобігання та виявлення академічного плагіату, порядку та умов вибору вибіркових дисциплін та щодо формування щорічного індивідуального плану та інше.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

Освітньо-професійна програма «Управління судновими технічними системами і комплексами» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 271 «Річковий та морський транспорт» акредитується вперше, тому немає результатів зовнішнього забезпечення якості вищої освіти.

Станом на 31.12.2020 аккредитовано одну ОП за спеціальністю 271 «Річковий та морський транспорт» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти з ID ЄДЕБО: 36404 (Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова) за іншою спеціалізацією («Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики»). Розгляд експертних висновків ГЕР та ЕК за цим ОП дозволив намітити перспективи розвитку ОП, що акредитується: активізувати процес залучення здобувачів вищої освіти у програмах міжнародної мобільності.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Забезпечення внутрішньої системи управління якістю здійснюється згідно [Керівництва з якості НУ «ОМА»](#). Вище керівництво забезпечує доведення до працівників розуміння [Політики і цілей у сфері якості НУ «ОМА»](#), визначає необхідні людські ресурси, обов'язки, відповідальності і повноваження для виконання відповідних процедур СУЯ. Вимоги процедур СУЯ включені в усі посадові інструкції працівників університету. Якість освітнього процесу забезпечується, зокрема кваліфікованим персоналом, що має відповідну освіту, навички та досвід, та приймає участь у процедурах з внутрішнього забезпечення якості ОП, що передбачено документами СУЯ: академічна спільнота НУ «ОМА» залучається в групи розробки і моніторингу ОП, комісії з внутрішніх аудитів, комісії з оцінювання якості НПП та ПП, комісії з академічної доброчесності (Наказ ректора №142 від 05.03.2019 р.) і [комісії з питань етики](#); приймає участь у моніторингах ОП та у обговореннях проєктів змін до ОП; приймає участь у громадських обговореннях проєктів порядків та положень щодо внутрішніх процедур СУЯ. Співробітники університету мають вільний доступ до зовнішнього та внутрішнього сайтів НУ «ОМА», аналізують сайти Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, МОН та інших міністерств у пошуках актуальної інформації про прийняття законів, наказів, розпоряджень, зміни в яких вносяться в процедури СУЯ та інформаційну інфраструктуру НУ «ОМА», а також приймають участь в обговоренні проєктів документів, які стосуються вищої освіти.

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

Згідно [Керівництву з якості НУ «ОМА»](#) в СУЯ залучені всі структурні підрозділи (СП) університету. Наказом ректора призначено відповідальних з якості у кожному СП. Щорічно першим проректором затверджується «Річний план внутрішніх аудитів з якості», за яким складається графік аудитів. Результати перевірок фіксуються в Протоколі внутрішнього аудиту НУ «ОМА».

Для досягнення запланованих результатів СУЯ університет проводить SWOT-аналіз (визначення сильних і слабких сторін), а також можливостей і загроз, що виходять з його зовнішнього середовища. Такий аналіз включає очікування, інтереси та потреби стейкхолдерів, рівень їх зацікавленості в діяльності університету, рівень їх впливу та дає можливість стратегічного планування участі цих осіб у роботі університету.

Розподіл відповідальності СП:

навчальний відділ – розробка, впровадження та вдосконалення СУЯ, організація, планування, контроль, аналіз та вдосконалення освітнього процесу;

навчально-методичний відділ – аналіз і контроль навчально-методичного забезпечення освітнього процесу;

відділ навчальних суден, практики та працевлаштування – координація роботи інституту та кафедр щодо організації практики та стажування;

навчально-науковий інститут інженерії – організація, забезпечення та удосконалення якості освітнього процесу за ОП, організація та контроль обліку та звітності з питань успішності та якості навчання, організація проведення практик, дипломного проектування, атестації здобувачів;

кафедра – проведення освітньої, методичної, наукової та організаційної діяльності.

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу регулюється документами, які є у відкритому доступі [на сайті університету](#):

[Статут НУ «ОМА»](#);

[Правила внутрішнього розпорядку Національного університету «Одеська морська академія»](#);

[Положення про організацію освітнього процесу в НУ «ОМА»](#);

[Тимчасовим положенням про порядок оцінювання знань здобувачів вищої освіти НУ «ОМА»](#);

[Положення про формування переліку вибіркових освітніх компонентів та порядок їх вибору здобувачами вищої освіти](#);

[Порядок визнання результатів навчання \(тимчасовий\)](#);

[Положення про курсантське самоврядування НУ «ОМА»](#);

[Рамковий кодекс академічної доброчесності НУ «ОМА»](#);

[Тимчасове положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у НУ «ОМА»](#);

[Етичний кодекс університетської спільноти НУ «ОМА»](#)

[Положення про організацію практики в НУ «ОМА»](#);

[Положення про екзаменаційну комісію для атестації осіб, які здобувають ступінь бакалавра або магістра в НУ «ОМА»](#).

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

[Громадське обговорення](#)

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

[Освітні програми](#)

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

Сильні:

– освітня програма дозволяє отримати теоретичну підготовку відповідно до правил III/1 та III/2 Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками;

– за освітньою програмою для здобувачів створені умови щодо надбання практичної підготовки необхідної для отримання професійної кваліфікації вахтового механіка відповідно до правила III/1 Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками (наявність баз практики, з якими у НУ «ОМА» укладені договори; графіком навчального процесу за ОП передбачені терміни практичної підготовки, що дозволяють проходити підготовку на судах безперервно протягом декількох місяців (від одного до шести); реєстрація набутих знань, умінь та навичок протягом практичної підготовки у «Книжці реєстрації практичної підготовки» (Training Record Book); організація практичної підготовки за кадетськими програмами на сучасних судах з гарною оплатою за рахунок судноплавних компаній; можливість навчання за індивідуальним графіком, якщо отримане запрошення на плавальну практику терміни, які не збігаються з графіком освітнього процесу);

– можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії у межах практичної підготовки за типами суден та / або обранням вибірових освітніх компонентів з інших освітніх програм НУ «ОМА», що сприяє всебічному професійному розвитку здобувача у межах спеціальності, що відкриває гарні перспективи працевлаштування на сучасних судах;

– наявність сучасної тренажерної та лабораторної бази і розвитої інфраструктури університету;

освітня програма акредитована Institute of Marine Engineering, Science and Technology (м. Лондон) на міжнародний еквівалент MRes (Graduate Specialist Diploma), Accreditation Certificate dated 06.07.2018, що дозволяє випускникам після набуття практичного досвіду отримати професійну реєстрацію в якості діпломованого інженера (SEng) та відкриває широкі кар'єрні перспективи;

– кадровий склад викладачів, що забезпечують ОП у 2020/21 навчальному році, складається на 85% від загальної кількості членів групи забезпечення спеціальності з тих, хто має науковий ступінь та/або вчене звання, 15% від загальної кількості членів групи забезпечення спеціальності складає професіонали практики, також до забезпечення практичних занять на тренажерах за окремими освітніми компонентами залучені професіонали-практики на умовах погодинної оплати.

Слабкі:

Внаслідок зникнення Чорноморського пароплавства виробнича практика на судах переміщена, переважно, на приватний сектор кріюінгових послуг, а в державній системі управління морегосподарським комплексом можливості отримання практичної підготовки обмежені морськими суднами Адміністрації морських портів України та її філій.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

Перспективи розвитку ОП та заходи упродовж найближчих 3 років:

- розвиток матеріально-технічного забезпечення ОП та впровадження у програми

освітніх компонентів використання сучасного тренажерного та лабораторного обладнання:

- отримання в 2021 році програмного та апаратного забезпечення тренажера Mobilt 5X92 Diesel Simulator WECS-9520 ECS фірми Spirit technology GmbH (з електронним управлінням двигуном) вартістю 74,4 тис. доларів США;

- впровадження у навчальний процес Програмно-апаратного комплексу OMS-VR (віртуальний тренажер OMS-VR Simulator) для відпрацювання навичків з дій у судових надзвичайних ситуаціях відповідно до Розділів A-VI/1, A-VI/2 та A-VI/3 ПДНВ-78 (укладений договір між НУ «ОМА» та ТОВ «Оптимум Марітайм Солюшнс (Україна)»);

- придбання / оновлення лабораторного / тренажерного обладнання кафедр, що забезпечують професійну та практичну підготовку;

- розвиток навчально-методичного забезпечення ОП: постійне оновлення робочих програм освітніх компонентів на підставі моніторингу внесених змін у міжнародній та національній нормативній базі морської галузі, розроблення / оновлення навчальних (навчально-методичних) посібників з урахування технічно-наукових досягнень у галузі морської інженерії, залучення здобувачів вищої освіти до комплектації довідникових збірників за результатами технічної документації, що отримана під час проходження плавальної практики (із залученням курсантів);

- розширення залучення курсантів до наукової роботи кафедр щодо збору та накопичення статистичних матеріалів з експлуатаційних показників судових технічних систем і комплексів під час проходження плавальної практики;

- підтримання оборотного зв'язку з роботодавцями та випускниками з метою вдосконалення освітнього процесу за ОП, а також з метою отримання та впровадження в навчальний процес сучасної судової документації / інформації з організаційно-технічного забезпечення суден;

- розвиток практик впровадження міждисциплінарних курсових робіт (проектів);

- розширення практик використання пакетів сучасних прикладних програм та програмного забезпечення (розрахункових, графічних, тощо) при вивченні дисциплін ОП;

- подальше впровадження англomовних аудиторних занять з дисциплін ОП та підвищення рівня знань науково-педагогічних працівників з англійської мови (в НУ «ОМА» створені курси на базі кафедри англійської мови №1);

- розширення участі викладачів та здобувачів освіти у міжнародних проектах та у програмах академічної мобільності;

- вдосконалення організації дистанційного навчання за освітньою програмою.